

Sygn. akt **IX GC 1017/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, 3 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący - SSO Katarzyna Krzymkowska

Protokolant – st. sekr. sąd. Ewelina Kołodziejczak-Marczak

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2017 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko: J. S. (1)

o: zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. S. (1) na rzecz powoda (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę: 91.183,28 zł (dziewięćdziesiąt jeden tysięcy sto osiemdziesiąt trzy złote 28/100) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty: 86.485,03 zł od dnia 22.07.2010 roku do dnia 31.12.2015 roku i z dalszymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.01.2017 roku do dnia zapłaty ;

zaznaczając, że odpowiedzialność pozwanego za powyższe zobowiązanie jest solidarna z odpowiedzialnością pozwanej C. B., co do której w niniejszej sprawie w dniu 28.09.2016 roku zapadł wyrok zaoczny

II. kosztami postępowania obciąża pozwanego i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę: 11.777,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, z czego do kwoty 8177 zł odpowiedzialność pozwanego za powyższe zobowiązanie jest solidarna z odpowiedzialnością pozwanej C. B., co do której w niniejszej sprawie w dniu 28.09.2016 roku zapadł wyrok zaoczny;

SSO K. Krzymkowska

IX Gc 1017/13

UZASADNIENIE

Powód - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością **z siedzibą w S.** w pozwie wniesionym w dniu 25 lipca 2013r. domagał się solidarnego zasądzenia od pozwanych : **C. B. zam. w N. i J. S. (2) zam. w N.** kwoty 91.183,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2010r. do dnia zapłaty od kwoty 86.485,03 zł oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 lipca 2011r. wydanym w sprawie IX GNc 5006/11 spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. (dalej: spółka) miała zapłacić powodowi kwotę 86.485,03 zł wraz z ustawowy i odsetkami od dnia 22 lipca 2010r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.698,25 zł tytułem kosztów procesu. Powód podał, że postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko spółce okazało się bezskuteczne. Powód wskazał, że jego szkoda wynosi zatem łącznie 91.183,28 zł. Od chwili powstania spółki aż do chwili obecnej pozwani wchodzi w skład zarządu spółki. Powód wskazał, że wzywał pozwanych do zapłaty, jednak bezskutecznie.

Zarządzeniem z dnia 16 czerwca 2015r. Sąd ustanowił kuratora procesowego dla pozwanego J. S. (2).

W dniu 28 lipca 2015r. działający w imieniu pozwanego J. S. (2) kurator wniósł o oddalenie powództwa w całości i przyznanie kosztów postępowania. W uzasadnieniu kurator oświadczył, że powód nie wykazał, jakoby egzekucja przeciwko spółce miała okazać się nieskuteczna, albowiem powód wszczął egzekucję jedynie z ruchomości, wynagrodzenia i wierzytelności, a powód nie wykazał, aby skierował egzekucję do całego majątku spółki, a w pozwie brak jest twierdzeń co do przeszkód faktycznych bądź prawnych tego typu egzekucji. Kurator oświadczył, że powód nie poniósł szkody wskutek niezgłoszenia wniosku o upadłość.

W ocenie pozwanego wierzyciel nie uzyskalby zaspokojenia swojej wierzytelności z powodu braku wystarczającego majątku dłużnej spółki nawet gdyby wszczęto postępowanie upadłościowe lub układowe na skutek wniosku złożonego w odpowiednim czasie.

Pozwany oświadczył ponadto, że żądanie powoda odsetek ustawowych od kwoty 86.485,03 zł od dnia 22 lipca 2010r. jest bezzasadne. Zdaniem pozwanego w sprawie znajduje zastosowanie art.455 kc, a zatem odsetki za opóźnienie należą się od wezwania dłużnika do zapłaty. Pozwany podał, że powód wezwał pozwanego do zapłaty pismem wysłanym 24 maja 2013r. w terminie 14 dni, a zatem dopiero po upływie tego czasu można zasądzić odsetki ustawowe.

Na rozprawie w dniu 28 września 2016r. Sąd wydał wyrok zaoczny częściowy w stosunku do pozwanej C. B., w którym zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 91.183,28 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 86.485,03 zł od dnia 22 lipca 2010r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty. Kosztami procesu Sąd obciążył pozwaną i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.177 zł. W pkt. III wyroku sąd nadał wyrokowi w pkt. I rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na skutek złożonego przez powoda pozwu przeciwko spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. (dalej: spółka), Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w sprawie IX GNc 5006/11 , nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 lipca 2011r. zasądził od dłużnej spółki na rzecz powoda kwotę 86.485,03 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2010r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 4.698,25 zł.

Nakaz zapłaty uprawomocnił się. Postanowieniem z dnia 10 października 2011r. Sąd Rejonowy w Poznaniu nadał w/w nakazowi klauzulę wykonalności.

- bezsporne, a nadto nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 29 lipca 2011r. wraz z klauzulą wykonalności (k.33)

Po otrzymaniu tytułu wykonawczego, powód w dniu 29 listopada 2012r. wszczął przeciwko spółce postępowanie egzekucyjne, które to postępowanie było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ś. - D. K. pod syg. akt Km 8794/12. Egzekucja prowadzona była z wierzytelności i rachunków bankowych oraz ruchomości dłużnej spółki.

Powód zobowiązał komornika sądowego do poszukiwania majątku dłużnej spółki. Przed umorzeniem postępowania komornik zwrócił się do powoda o podanie informacji odnośnie majątku spółki. Z ustaleń komornika wynikało bowiem, że dłużna spółka nie prowadzi już działalności gospodarczej pod wskazanym adresem, a majątek ruchomy spółki został zajęty i sprzedany w toku wcześniej prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2013r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone przez komornika sądowego wobec bezskuteczności egzekucji. Komornik ustalił przy tym koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 49,40 zł.

- bezsporne, a nadto postanowienie komornika z dnia 22.04.2013r. k.20 akt KM 8794/12, zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego spółki (k.179-181), pismo powoda do komornika (k.7 KM 8794/12), pismo komornika sądowego z dnia 22.03.2013r.(k.17 akt KM 8794/12)

Pozwani pełnili funkcję członków zarządu spółki od początku jej istnienia, tj. od 25 listopada 2008r. i pełnią ją nadal.

- bezsporne, a nadto odpis pełny KRS spółki (...) (k. 36-37)

W 2013r. powód złożył w Prokuraturze Rejonowej w Ś. zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa o czyn z art.586 ksh przez pozwanych, jednak prokurator pismem z dnia 18 lipca 2013r. odmówił wszczęcia dochodzenia.

W dniu 23 maja 2013r. i 24 maja 2013r. powód wystosował do każdego z pozwanych wezwanie do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem. Wezwania te okazały się bezskuteczne. Pozwani nie przebywają w Polsce, adres pozwanej C. B. został ustalony w toku niniejszego procesu, jednakże pozwana nie zajęła w sprawie żadnego stanowiska. Adres zamieszkania pozwanego nie jest znany.

- bezsporne, a nadto wezwania do zapłaty (k.38-39), zawiadomienie z 18.07.2013r. (k.122), informacja email (k.124)

Do dnia zamknięcia rozprawy żaden z pozwanych nie zapłacił powodowi choćby w części kwoty dochodzonej pozwem.

- bezsporne,

Oceniając materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w sprawie dokumenty. Nie wykazują one śladów podrobienia, czy przerobienia, a ich treść i autentyczność nie były kwestionowane przez strony w trakcie procesu.

Sąd oddalił zgłoszony przez pozwanego wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), a to z tych względów, że pozwany nie przedstawił jakiegokolwiek materiału dowodowego, na którym biegły mógłby pracować i który mógłby stanowić podstawę wydania przez niego opinii w sprawie, choćby sprawozdań finansowych, ksiąg rachunkowych spółki (...)bądź innych dokumentów księgowych. Powód oświadczył, że nie ma dostępu do dokumentów spółki, nie wiadomo, gdzie one się znajdują, ponieważ spółka de facto nie funkcjonuje. Co więcej, z pełnego odpisu z KRS dłużnej spółki wynika, że spółka nie złożyła do sądu rejestrowego żadnych dokumentów finansowych za lata 2008-2014. Należy przy tym zauważyć, że biegły sporządza opinię w sprawie na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, a jego rolą nie jest poszukiwanie dowodów, które są mu niezbędne do wydania opinii, a które nie zostały zaoferowane przez strony (stanowisko takie zajął także Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 27 października 2015r. w sprawie I ACa 579/15). Z uwagi na powyższe, skoro w aktach brak jest jakiegokolwiek dokumentacji finansowej spółki należy stwierdzić, że biegły nie byłby w stanie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, wydać w sprawie opinii na okoliczności wnioskowane przez pozwanego. Wnioski pozwanego dotyczące sprowadzenia dokumentacji spółki do akt sprawy, pomimo próby ich realizacji poprzez zobowiązanie spółki do ich złożenia, okazały się niewykonalne (spółka nie odbiera korespondencji, a z jej członkami zarządu, tj. pozwany brak jest możliwości nawiązania czynnego kontaktu).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesionym w niniejszej sprawie pozwem powód dochodził od pozwanych solidarnej zapłaty kwoty wskazanej w pozwie z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu, swoje roszczenie wywodząc z treści art. 299 ksh statuującego subsydiarną odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za jej zobowiązania. Z uwagi na to, że przeciwko pozwanej C. B. zapadł wyrok zaoczny - częściowy, wyrok z dnia 3.04.2017 roku dotyczy tylko pozwanego J. S. (2).

W myśl art. 299 § 1 k.s.h. jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

Powyższy przepis przewiduje subsydiarną odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w stosunku do odpowiedzialności samej spółki jako osoby prawnej. Ten charakter odpowiedzialności członków zarządu wyraża się tym, że stają się oni odpowiedzialni względem wierzyciela spółki dopiero z chwilą, gdy egzekucja przeciwko spółce za jej zobowiązania wobec wierzyciela okaże się bezskuteczna. Przesłanki solidarnej odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki, przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h., ograniczają się do istnienia niezaspokojonego zobowiązania spółki oraz bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko spółce. Celem wspomnianej regulacji jest zagwarantowanie wierzycielom spółki dodatkowej ochrony w wypadku, gdyby egzekucja wszczęta przeciwko spółce nie doprowadziła do zaspokojenia ich wierzytelności z przyczyn zawinionych przez członków zarządu spółki. Ten charakter odpowiedzialności członków zarządu wyraża się tym, że stają się oni odpowiedzialni względem wierzyciela spółki dopiero z chwilą, gdy egzekucja przeciwko spółce za jej zobowiązania wobec wierzyciela, okaże się bezskuteczna.

W analizowanej sprawie bezspornym było, że pozwani od początku istnienia spółki, do chwili wydania wyroku pełnią funkcję członków zarządu spółki. Pozwani, co oczywiste, byli więc członkami zarządu tejże spółki w chwili powstania wierzytelności powoda. Co więcej w okresie pełnienia przez pozwanych funkcji członka zarządu w/w spółki przysługująca powodowi w stosunku do tejże spółki wierzytelność była wymagalna, co wynika z nakazu zapłaty Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z 29 lipca 2011r. wydanego w sprawie X GNc 5006/11.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miało przyjęcie odpowiedniego rozkładu ciężaru dowodu oraz zweryfikowanie twierdzeń stron w kontekście przedłożonych przez nie w toku sprawy dowodów. Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia danego faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Dokonując wykładni art. 299 § 1 k.s.h. należy stwierdzić, że wierzyciel (powód) w procesie toczącym się przeciwko członkowi zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością musi wykazać zaistnienie dwóch przesłanek: po pierwsze faktu niezaspokojenia jego wierzytelności przysługującej mu w stosunku do spółki, a po drugie – bezskuteczność egzekucji powyższej wierzytelności, prowadzonej przeciwko spółce. Należało mieć przy tym na uwadze, iż odpowiedzialność członków zarządu konstruowana przez wspomniany przepis nie jest odpowiedzialnością bezwzględna. Samo spełnienie przesłanek określonych w art. 299 § 1 k.s.h. nie przesądza jeszcze o odpowiedzialności pozwanego członka zarządu. Pozwani członkowie zarządu dłużnej spółki mogą bronić się wykazując, iż zaszyły przesłanki wyłączające ich odpowiedzialność wskazane w art. 299 § 2 k.s.h. Ciężar dowodu zostaje w tym przypadku przerzucony na stronę pozwaną i to ona musi wykazać zaistnienie okoliczności ekskulpacyjnych. Zatem odpowiedzialność odszkodowawcza członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością uzależniona jest od wykazania przez wierzyciela jedynie istnienia zobowiązania spółki oraz bezskuteczności egzekucji z majątku spółki (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2008 r. III CZP 72/08, OSNC 2009/2/20). Zarówno powstanie szkody, rozumianej jako obniżenie potencjału finansowego spółki, a nie bezpośredni uszczerbek w majątku wierzyciela, jak i inne przesłanki odpowiedzialności: tj. wina i związek przyczynowy pomiędzy tak rozumianą szkodą a zachowaniem członków zarządu spółki, funkcjonują na zasadzie domniemania ustawowego. Dlatego dowody na okoliczności opisane w art. 299 § 2 k.s.h. muszą przedstawić członkowie zarządu – czyli w tym wypadku pozwani. Do powstania przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nieodzowne jest więc dysponowanie przez wierzyciela spółki tytułem egzekucyjnym stwierdzającym istnienie wobec niego zobowiązania spółki i udowodnienie, że egzekucja tego zobowiązania przeciwko spółce okazała się bezskuteczna (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 1999 r., III CZP 10/99, OSNC 1999, nr 12, poz. 203).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należało zważyć, że powód dysponował tytułem egzekucyjnym przeciwko dłużnej spółce - prawomocnym nakazem zapłaty Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt X GNc 5006/11 z 29 lipca 2011r. Tym samym należało uznać, iż powód wypełnił obowiązek należytego wykazania swojej wierzytelności wobec dłużnej spółki. Powód wykazał również, że egzekucja przeprowadzona przeciwko dłużnej spółce okazała się bezskuteczna. Co do zasady należy również uznać, że pozwani odpowiadają za zobowiązanie spółki (...) sp. z o.o. w R., której są członkami zarządu, stwierdzone dołączonym do pozwu tytułem egzekucyjnym – wspomnianym nakazem zapłaty.

W analizowanej sprawie pozwany nie wykazywał istnienia przesłanek egzoneracyjnych, o których mowa w art. 299 § 2 k.s.h. Zgodnie z tym przepisem wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej członka zarządu może nastąpić gdy:

- zgłoszenie wniosku o upadłość spółki nastąpiło we właściwym czasie,
- niezgłoszenie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego nastąpiło bez winy członka zarządu,
- mimo nie zgłoszenia we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości, wierzyciel spółki nie poniósł szkody.

Wykazanie zaistnienia chociażby jednej z przytoczonych przesłanek, obciąża tym pozwanego członka zarządu, gdyż to on wywodzi z nich korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.).

Pozwany J. S. (2), reprezentowany przez kuratora w odpowiedzi na pozew zaprzeczył twierdzeniu powoda, że egzekucja należności przysługującej powodowi okazała się bezskuteczna. Zdaniem pozwanego powód nie wykazał, że skierował egzekucję wobec całego majątku dłużnej spółki – powód nie wykazał, że skierował egzekucję wobec nieruchomości dłużnej spółki, a w pozwie brak jest twierdzeń co do przeszkód faktycznych bądź prawnych tego typu egzekucji.

Zgodnie z dominującym w judykaturze i doktrynie poglądem za bezskuteczność egzekucji uznaje się niebudzącą wątpliwości nieściągalność wierzytelności od samej spółki, tj. stan, w którym z okoliczności sprawy wynika niezbicie, że spółka nie ma majątku, z którego wierzyciel mógłby uzyskać zaspokojenie swojej należności (por. wyrok SN z 26 czerwca 2003 r., V CKN 416/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129 oraz A. Karolak, glosa do powołanego wyroku; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 24 stycznia 2007 r., I ACa 781/06, Rejent 2007, nr 1, s. 177; M. Rodzyńkiewicz, Kodeks..., s. 516; wyrok SN z 17 czerwca 2011 r., II CSK 571/10, LEX nr 847124; zobacz także A. Kappes, Odpowiedzialność..., op. cit., s. 95 i n.; K. Osajda, Odpowiedzialność..., op. cit., s. 140 i n.).

Przy czym stan ten musi być wykazany na miarodajny moment procesowy jakim w myśl przepisu art. 321 § 1 k.p.c. jest zamknięcie rozprawy. W myśl wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 r., II CSK 571/10, istota przesłanki "bezskuteczność egzekucji" w rozumieniu art. 299 § 1 k.s.h. nie ogranicza się wyłącznie do wykazania negatywnego rezultatu zakończonego postępowania egzekucyjnego, ale polega także na wykazaniu, że stan majątkowy spółki z o.o. nie pozwala na zaspokojenie jej wierzyciela (LEX nr 847124). Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2003 r., IV CK 144/02, przez "bezskuteczność egzekucji" należy rozumieć stan, który nie ogranicza się tylko do bezskutecznego dla wierzyciela zakończenia wszczętego wcześniej postępowania egzekucyjnego, ale obejmuje również sytuację polegającą na wykazaniu, że majątek spółki nie wystarcza na pokrycie wierzytelności przysługujących jej wierzycielom (LEX nr 602275). Zarazem, jak wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w orzeczeniu z dnia 18 stycznia 1994 r., I ACr 1024/93, bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością jako przesłankę odpowiedzialności pozwanego członka jej zarządu powód może wykazywać w procesie w drodze dostępnych środków dowodowych. Nie można bowiem zmuszać wierzyciela do działania pozbawionego racjonalności, jakim - w okolicznościach rozpoznawanej sprawy - byłoby wymaganie od powoda, aby wszczął postępowanie egzekucyjne, skoro wykazał on takie okoliczności, z których można wnioskować, że egzekucja z majątku dłużnika byłaby bezskuteczna i narażałaby wierzyciela na zbędne koszty egzekucyjne (POSAG 1994/2/28). Na podobnym stanowisku stanął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 czerwca 2003 r., V CKN 416/01, zgodnie z którym ustalenie przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela pozywającego członków zarządu (OSNC 2004/7-8/129, Biul. SN 2003/12/15, M. Prawn. 2004/2/80). Również w wyroku z dnia 9 kwietnia 2008 r., V CSK 527/07, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż bezskuteczność egzekucji może być wykazana przez wierzyciela spółki kierującego roszczeniem przeciwko jej zarządcom według ogólnych zasad obowiązujących w procesie, a zatem wszelkimi środkami dowodowymi (LEX nr 395215).

Z powyższych, zasługujących na aprobatę orzeczeń wynika, że dany wierzyciel spółki może skierować przeciwko członkom zarządu roszczenie wtedy, kiedy powyżmie dostatecznie uprawdopodobnioną informację, iż nie uzyska

zaspokojenia swojej wierzytelności od spółki. Podkreślenia jednak wymaga okoliczność, że egzekucja nie musi być prowadzona z każdej części majątku, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że spółka żadnego majątku nie ma (tak A. Szajkowski, M. Tarska, [w:] Sołtysiński, Szajkowski, Szumański, Szwaja, Komentarz KSH, t. II, 2005, s. 966; K. Strzelczyk, [w:] Potrzezecz, Siemiątkowski, Komentarz KSH. Sp. z o.o., 2001, s. 644; Pabis, Spółka z o.o., 2004, s. 528; K. Kopaczyńska-Pieczniak, [w:] Kidyba, Sp. z o.o., 2007, s. 581; A. Karolak, [w:] A. Mariański, A. Karolak, Odpowiedzialność członków zarządu..., s. 29; T. Żyznowski, Odpowiedzialność cywilna w spółkach handlowych. Wybrane zagadnienia, PUG 1996, Nr 5, s. 5; wyr. SN z 7.7.2005 r., V CK 19/05, OwSG 2008, Nr 5, poz. 39). Decydujące znaczenie dla oceny zasadności powództwa z art. 299 KSH ma zatem stan majątkowy spółki-dłużnika, istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 KPC). Postanowienie stwierdzające bezskuteczność egzekucji nie ma jednak charakteru dowodu, który nie podlega obaleniu. Postanowienie to ma jedynie charakter dokumentu urzędowego. W związku z tym członek zarządu będzie mógł dowodzić, iż mimo umorzenia postępowania egzekucyjnego majątek spółki z o.o., z którego wierzyciel mógłby się zaspokoić, w rzeczywistości istniał. Ponieważ jednak dokument urzędowy, zgodnie z art. 244 § 1 KPC, stanowi dowód tego co zostało w nim urzędowo poświadczane, toteż osoba która twierdzi, że oświadczenie w nim zawarte jest niezgodne z prawdą okoliczność tę będzie musiała udowodnić (art. 252 KPC). Członek zarządu kwestionując postanowienie o bezskuteczności egzekucji będzie musiał wykazać, iż istnieje jakikolwiek majątek spółki, z którego egzekucja wierzytelności mogłaby być prowadzona (tak A. Karolak, [w:] A. Mariański, A. Karolak, Odpowiedzialność członków zarządu..., s. 48).

Odnosząc powyższe rozważania do niniejszej sprawy należało uznać, że powód wykazał, iż egzekucja przeciwko dłużnej spółce okazała się bezskuteczna. Powód zwrócił się bowiem z wnioskiem do właściwego komornika sądowego o przeprowadzenie egzekucji należności przysługującej powodowi. W piśmie powoda z 24 grudnia 2012r. powód upoważnił komornika do przeprowadzenia egzekucji ze wskazanych rachunków bankowych, a w razie bezskuteczności wniósł o poszukiwanie przez komornika pozostałego mienia dłużnika (k.7 KM 8794/12). W trakcie postępowania egzekucyjnego komornik ustalił, że dłużna spółka pod wskazanym adresem nie prowadzi działalności gospodarczej, a majątek ruchomy należący do spółki został zajęty i sprzedany w toku wcześniej prowadzonych postępowań egzekucyjnych (k.17 akt KM 8794/12). Powód podkreślił, że spółka – działająca od 2008r. – nie złożyła w sądzie rejestrowym ani jednego sprawozdania finansowego, nie posiada również żadnego majątku. Jak wskazano wyżej, jeśli z okoliczności sprawy wynika, że spółka nie posiada żadnego majątku, egzekucja nie musi być prowadzona z każdej części majątku. W ocenie Sądu Okręgowego powód – uzyskawszy od komornika informację, że spółka nie prowadzi działalności gospodarczej, a jej majątek ruchomy został sprzedany w toku wcześniejszych egzekucji – nie miała obowiązku wnioskować o prowadzenie egzekucji z nieruchomości bez wyraźnych wskazówek, że spółka może jakąś nieruchomość posiadać. Powyższa okoliczność znajduje odzwierciedlenie w postanowieniu komornika sądowego przy Sądzie w Ś.D. K. z dnia 22 kwietnia 2013r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na jej bezskuteczność (k. 32 akt KM 8794/12)

Z kolei pozwany nie udowodnił istnienia okoliczności stanowiących podstawę zwolnienia go od odpowiedzialności względem powoda.

W toku całego postępowania nie zgłosił żadnych twierdzeń ani dowodów z wyjątkiem wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny oceny przedsiębiorstw, przy czym oczywistym jest, że z uwagi na brak w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym jakichkolwiek dokumentów finansowych spółki, które mogłyby stanowić podstawę do poczynienia przez biegłego ustaleń potrzebnych do wydania opinii, biegły nie byłby w stanie sporządzić opinii zgodnie z tezą wskazaną przez pozwanego we wniosku o jego powołanie.

Bezsporne jest, że pozwani nie złożyli wniosku o ogłoszenie upadłości spółki lub wszczęcie postępowania układowego.

Podobnie niezasadny był zarzut pozwanego, że skutek niezłożenia wniosku o upadłość dłużnej spółki, powód nie poniósł szkody. Szkada będąca przesłanką odpowiedzialności z art. 299 § 1 KSH jest bowiem domniemywana (tak wyr. SN z 21.9.2005 r., V CK 129/05, MoP 2005, Nr 20, s. 972). Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 31 stycznia 2013 r. stwierdził, a Sąd Okręgowy w pełni podziela ten pogląd (I ACa 1367/12, Legalis), iż wierzyciel chcąc skierować egzekucję do majątku członka zarządu spółki, nie musi udowadniać poniesienia jakiejkolwiek szkody

związanej z niezłożeniem lub opóźnionym złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości. Wystarczające będzie, że wykaże bezskuteczność egzekucji z majątku spółki.

Przedstawione powyżej ustalenia prawne, w odniesieniu do dokonanych ustaleń faktycznych, pozwalają uznać roszczenie powoda za w całości zasadne. Powód wykazał – odnośnie dochodzonego w niniejszej sprawie świadczenia - wszystkie pozytywne przesłanki odpowiedzialności pozwanej z art. 299 § 1 k.s.h., zaś pozwany nie wykazał żadnej przesłanki uwalniającej go ze wskazanej w tym przepisie odpowiedzialności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda (solidarnie z pozwaną C. B.) dochodzoną kwotę 91.183,28 zł.

Na powyższe świadczenie składają się:

- kwota 86.485,03 zł stanowiąca równowartość kwoty zasądzonej od dłużnej spółki nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 lipca 2011r. wydanym przez Sad Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu w sprawie IX GNc 5006/11 (należność główna),

- kwota 4.698,25 zł stanowiąca równowartość kwoty zasądzonej od dłużnej spółki nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 29 lipca 2011r. wydanym przez Sad Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu w sprawie IX GNc 5006/11 (koszty postępowania),

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. od zasądzonego roszczenia należały się powodowi odsetki ustawowe za opóźnienie. W tym względzie Sąd – zgodnie z żądaniem pozwu – zasądził roszczenie główne za okres od dnia 22 lipca 2010r. do dnia zapłaty od kwoty należności głównej wynikającej z nakazu zapłaty i od daty wskazanej w nakazie zapłaty z dnia 29 lipca 2011r., uznając, że roszczenie z dniem wniesienia pozwu było już wymagalne (z uwagi na wcześniejsze wezwanie do zapłaty, którego nie kwestionował pozwany).

Jak bowiem stwierdził Sąd Najwyższy, niezaspokojonemu w postępowaniu egzekucyjnym wierzycielowi spółki z o.o. przysługują także od członków zarządu odpowiadających na podstawie art. 299 § 1 KSH odsetki na podstawie art. 481 KC za opóźnienie w spełnieniu świadczenia odszkodowawczego przewidzianego w art. 299 § 1 KSH (tak: SN z 25.5.2016 r., V CSK 579/15, Legalis)

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c., zgodnie z wynikiem procesu, obciążając nimi w całości pozwanego. W rezultacie takiego rozłożenia ciężarów kosztów postępowania należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11.777 zł (pkt 2 wyroku), na którą składała się równowartość opłaty sądowej od pozwu – 4.560 zł, kwoty 3600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. - Dz.U. z 2013 r. poz. 461).i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł oraz zwrot poniesionych wydatków (3600 zł za udział kuratora pozwanego).

SSO Katarzyna Krzymkowska